Resolution

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSTJÄNSTER FÖR TECKENSPRÅKIGA FÅR INTE BASERAS PÅ FRIVILLIGHET

Reformen av social- och hälsovården öppnar möjligheter att förbättra dövas och teckenspråkigas situation inom den offentliga servicen. Finlands Dövas Förbund betonar att teckenspråkiga medborgare redan i planeringsskedet ska beaktas i fråga om alla tjänster som berörs. Den jämlika tillgång till tjänster som reformen syftar till förutsätter bruk av teckenspråk. Teckenspråkslagen, och den skyldighet att främja användningen av teckenspråk som lagen ålägger myndigheterna, kan inte ignoreras.

På grund av social- och hälsovårdstjänsternas natur är en god kommunikation vid mötet med kunden ett absolut krav, genom hela vårdkedjan. Bruket av teckenspråk ska baseras på ett klart och bindande förfarande – det ska inte vara något som är frivilligt för den som arrangerar eller producerar servicen.

Finlands Dövas Förbund kräver att

1) man i lagen om ordnandet av social- och hälsovården fastställer teckenspråkigas rätt att få teckenspråkiga eller till teckenspråk tolkade social- och hälsovårdstjänster. Teckenspråken ska fogas till de språk som tjänsterna ordnas på. Med tanke på jämlikheten har teckenspråkiga rätt till detta, med grund i såväl språk som i funktionsnedsättning.

- Teckenspråkstolkning ska ordnas på ett genomgripande sätt. För en stor del teckenspråkiga är teckenspråkstolkning av en yrkeskunnig tolk en tillräcklig och rimlig anpassningsåtgärd av den typ som diskrimineringslagen föreskriver, i synnerhet vid kortvariga kundärenden.

- De teckenspråkiga tjänsterna för särskilt utsatta grupper måste utvecklas kraftigt, i synnerhet i fråga om socialservicen. Till exempel mentalvårdspatienter, minnessjuka och äldre kan inte alltid använda sig av tolk.

2) när e-tjänster och nätsidor utarbetas ska man följa Design för alla-principen. De digitala tjänsterna ska erbjuda också döva och teckenspråkiga tillräcklig information och möjligheter att sköta sina ärenden, både på sätt som är tillgängliga för dem och på teckenspråk.

- E-tjänster ska även inbegripa möjlighet till service direkt på teckenspråk genom distanskontakt, eller tolkade tjänster.

- Vid kontakter som utgår från användning av rösten ska alltid finnas möjlighet också till kommunikation per sms, e-post, bildkontakt, direktmeddelande eller något annat ändamålsenligt sätt.

- En tillräcklig möjlighet till kundservice och växelverkan ansikte mot ansikte ska säkerställas för dem som behöver det.

Finlands Dövas Förbund utgår från att man vid planeringen av social- och hälsovårdstjänsterna säkrar en god sakkunskap om dövhet och teckenspråkighet. Förutsättningen för jämlika och tillgängliga tjänster är att teckenspråkiga fullödigt medverkar i att förbereda dem. Detta stärker också avsevärt teckenspråkigas grundläggande rättigheter. Fungerande service och språkligt högklassig kommunikation motverkar bl.a. att patientsäkerheten äventyras och att teckenspråkiga döva blir utslagna. Det förebygger också på ett hållbart sätt framtida ökningar av kostnaderna för social- och hälsovårdstjänsterna.

Björneborg 11.6.2016

Finlands Dövas Förbunds förbundsmöte